

> Retouradres Postbus 315 3500 AH Utrecht

Aan:

- de scholen voor vwo en havo, ter attentie van de secretaris van het eindexamen;
- de instellingen voor educatie en beroepsonderwijs die opleiden voor het diploma vwo of havo;
- de commissie Staatsexamens VO van het College voor Toetsen en Examen;
- de examenbureaus van Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

Bureau CvTE

Muntstraat 7
3512 ET Utrecht
Postbus 315
3500 AH Utrecht
Nederland
<http://www.cvte.nl/>

Contactpersoon

A. van der Ven
sectormanager havo/vwo
030 28 40 700
info@cvte.nl

Onze referentie

CvTE 17.01227

Bijlagen

3

Datum 13 juni 2017
Betreft Normering 2017 eerste tijdvak vwo en havo

Geachte dames en heren,

1 Normering vwo en havo

In deze mededeling staan de definitieve normen voor alle examenvakken havo en vwo eerste tijdvak en de voorlopige normen voor de niet aangewezen vakken havo en vwo tweede tijdvak.

2 Normering eerste tijdvak

Het College voor Toetsen en Examen heeft de definitieve normering voor het centraal examen 2017, eerste tijdvak, vastgesteld zoals is aangegeven in bijlage 1 (vwo), bijlage 2 (havo) en bijlage 3 (experimentele examens vwo en havo). Bij de meeste schooladministratiepakketten kunt u de scores in cijfers omzetten, door de vastgestelde N-termen uit de bijlagen in te voeren.

3 Omzettingstabellen

Als u aan de hand van de omzettingstabellen de definitieve ce-cijfers wilt bepalen kunt u de omzettingstabellen downloaden van Examenblad.nl of van www.cito.nl.

4 Voorlopige normeringstermen tweede tijdvak

De voorlopige normeringstermen voor het tweede tijdvak staan in de voorlaatste kolom van de bijlagen. "Voorlopig" betekent dat de definitieve normeringstermen – met uitzondering van de aangewezen vakken uit het tweede tijdvak – niet lager maar in een enkel geval wel hoger kunnen zijn dan in de bijlagen.

Met vriendelijke groet,

drs. P.J.J. Hendrikse
voorzitter College voor Toetsen en Examen

Normeringstermen voor de centrale examens vwo 2017, eerste tijdvak

Examen	Eerste tijdvak, vastgesteld		Tweede tijdvak, voorlopig	
	N (normeringsterm)	L (lengte van de scaal)	voorlopige N tweede tijdvak	L (lengte van de scaal)
Nederlands	1,2	72	1,0	74
Fries	0,5	44	xxx	xxx
Latijn	1,7	76	1,7	76
Grieks	1,2	76	1,2	76
Frans	0,5	51	0,4	48
Duits	0,5	49	0,5	50
Engels	1,5	48	1,4	49
Spaans	1,6	48	1,6	49
Russisch	0,7	49	xxx	xxx
Turks	0,7	57	xxx	xxx
Arabisch	0,7	49	xxx	xxx
geschiedenis	0,7	74	0,7	70
aardrijkskunde	1,0	68	1,0	67
wiskunde A	0,6	78	0,6	83
wiskunde B	1,5	69	1,5	71
wiskunde C	0,7	77	0,7	80
natuurkunde	0,9	73	0,8	75
scheikunde	1,6	67	1,5	68
biologie	1,2	69	1,2	67
economie	1,2	53	1,0	57
management & organisatie	0,9	66	0,9	66
muziek	1,2	78	xxx	xxx
tehatex CSE	1,6	65	xxx	xxx
filosofie	0,8	45	0,8	45
maatschappijwetenschappen	0,5	67	0,5	62
kunst (dans/drama/muziek/ beeldende vormgeving/alg)	0,8	67	0,8	65

xxx: Het examen wordt in het tweede tijdvak afgenomen door de commissie Staatsexamens VO van het CvTE. De vastgestelde cijfers staan uiterlijk vrijdag 30 juni 2017, 10.00 uur op *de beveiligde site* van DUO. De scholen ontvangen de cijfers van hun kandidaten tevens per post in week van maandag 3 juli 2017. Zie ook: www.examenblad.nl → Maartaanvulling → § 11.6 'Toezending resultaten aangewezen vakken'

Normeringstermen voor de centrale examens havo 2017, eerste tijdvak

Examen	Eerste tijdvak, vastgesteld		Tweede tijdvak, voorlopig	
	N (normeringsterm)	L (lengte van de scoreschaal)	voorlopige N tweede tijdvak	L (lengte van de scoreschaal)
Nederlands	1,6	61	1,6	61
Fries	0,0	46	xxx	xxx
Frans	0,0	48	0,0	48
Duits	0,2	50	0,2	50
Engels	1,4	49	1,4	48
Spaans	1,3	46	1,3	44
Russisch	0,7	48	xxx	xxx
Turks	0,7	51	xxx	xxx
Arabisch	0,7	45	xxx	xxx
geschiedenis	0,7	71	0,7	71
aardrijkskunde	1,1	63	1,1	66
wiskunde A	1,5	80	1,5	82
wiskunde A (bezem)	1,1	79	1,1	80
wiskunde B	1,8	79	1,8	78
wiskunde B (bezem)	2,0	78	xxx	xxx
natuurkunde	1,2	76	1,1	75
scheikunde	1,2	76	1,2	75
biologie	0,9	75	0,8	75
economie	1,6	48	1,6	54
management & organisatie	0,3	59	0,2	59
muziek	1,1	75	xxx	xxx
tehatex CSE	0,8	79	0,8	79
filosofie	1,4	46	1,4	46
maatschappijwetenschappen	1,0	60	1,0	69
kunst (dans/drama/muziek/ beeldende vormgeving/alg)	0,8	66	0,8	60

xxx: Het examen wordt in het tweede tijdvak afgenomen door de commissie Staatsexamens VO van het CvTE. De vastgestelde cijfers staan uiterlijk vrijdag 30 juni 2017, 10.00 uur op *de beveiligde site* van DUO. De scholen ontvangen de cijfers van hun kandidaten tevens per post in week van maandag 3 juli 2017. Zie ook: www.examenblad.nl → Maartaanvulling → § 11.6 'Toezending resultaten aangewezen vakken'.

Normeringstermen voor de centrale examens havo en vwo 2017

Experimentele examenprogramma's vwo en havo

Deze N-termen zijn van toepassing op experimentele examens, met toestemming van het Ministerie van OCW afgenomen op enkele scholen.

vwo		Eerste tijdvak, vastgesteld		Tweede tijdvak, voorlopig	
Examen	school-type	N (normeringsterm)	L (lengte van de scoreschaal)	voorlopige N tweede tijdvak	L (lengte van de scoreschaal)
wiskunde A pilot	vwo	2,1	84	2,1	82
wiskunde B pilot	vwo	1,9	71	1,9	74
wiskunde C pilot	vwo	1,1	79	1,1	80
maatschappijwetenschappen pilot	vwo	0,5	52	xxx	xxx

havo		Eerste tijdvak, vastgesteld		Tweede tijdvak, voorlopig	
Examen	school-type	N (normeringsterm)	L (lengte van de scoreschaal)	voorlopige N tweede tijdvak	L (lengte van de scoreschaal)
maatschappijwetenschappen pilot	havo	1,1	53	1,0	51

xxx: Het examen wordt in het tweede tijdvak afgenomen door de commissie Staatsexamens VO van het CvTE. De vastgestelde cijfers staan uiterlijk vrijdag 30 juni 2017, 10.00 uur op *de beveiligde site* van DUO. De scholen ontvangen de cijfers van hun kandidaten tevens per post in week van maandag 3 juli 2017. Zie ook: www.examenblad.nl → Maartaanvulling → § 11.6 'Toezending resultaten aangewezen vakken'.